

Μέλισσες

Σε συνδυασμό με αυτόν τον Πρακτικό Οδηγό θα πρέπει να έχετε διαβάσει και:

1. Τις Προδιαγραφές των Καν. (ΕΚ) 834/2007 και Καν. (ΕΚ) 889/2008
2. Τον Ειδικό Κανονισμό Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων της COSMOCERT

Μελίσσια

1. Η Μελισσοκομία παίζει σημαντικό ρόλο στην φύση λόγω της επικονίαση. Οι μέλισσες συμβάλλουν στην:

- ✓ βιοποικιλότητα άγριων φυτικών ειδών, και
- ✓ στην παραγωγή γεωργικών, κηπευτικών και δασικών φυτικών ειδών

2. Η βιολογική πιστοποίηση των μελισσιών σας εξαρτάται από:

- ✓ Την διαχείριση στην κυψέλη και τις θεραπείες που εφαρμόζετε
- ✓ Την ποιότητα της περιοχής αναζήτηση τροφής
- ✓ Την διαδικασία συγκομιδής, μεταποίησης και αποθήκευσης του μελιού

3. Μπορείτε να πουλήσετε μέλισσες και μελισσοκομικά προϊόντα ως βιολογικά όταν:

- ✓ έχετε εφαρμόσει τις προδιαγραφές της βιολογικής μελισσοκομίας σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007 και Καν. (ΕΚ) 889/2008 για τουλάχιστον 12 μήνες και

Καταγωγή μελισσών και μετατροπή

4. Επιλέγετε ένα είδος μέλισσας που:

- ✓ Είναι ικανό να προσαρμόζεται στις τοπικές περιβαλλοντικές συνθήκες
- ✓ Έχει ζωτικότητα και
- ✓ Είναι ανθεκτικό σε ασθένειες

ΣΗΜΕΙΩΣΗ- Θα αναμένουμε αυτό να είναι μια φυλή ευρωπαϊκή ή τοπικό οικότυπο *Apis mellifera*, μια αυτόχθονη φυλή από την περιοχή όπου παράγουν το μέλι.

5.

Πρέπει να εγκαταστήσετε τα βιολογικά σας μελίσσια και να αυξήσετε τα αποθέματά σας με διαίρεση από τις δικές σας αποικίες ή φέρνοντας αποικίες ή σμήνη από άλλες βιολογικά πιστοποιημένες μονάδες.

6.

Μπορείτε να μετατρέψετε τις υπάρχουσες κυψέλες σε βιολογικές, αλλά θα πρέπει να εφαρμόζετε τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τουλάχιστον 12 μήνες πριν να μπορείτε να πουλήσετε οποιαδήποτε από τα προϊόντα τους ως βιολογικά. Κατά τη διάρκεια αυτή πρέπει να αντικαταστήσετε το κερύ με βιολογικό κερύ.

Καταγωγή μελισσιών μη βιολογικής εκτροφής

7.

Μπορείτε να αντικαταστήσετε το 10 % ετησίως των βασιλισσών και των σμηνών από βασίλισσες και σμήνη μη βιολογικής εκτροφής στη μονάδα βιολογικής παραγωγής, υπό τον όρο ότι οι βασίλισσες και τα σμήνη τοποθετούνται σε κυψέλες με κηρήθρες ή φύλλα κηρηθρών που προέρχονται από μονάδες βιολογικής παραγωγής.

Αυτά σμήνη δεν χρειάζεται να περάσουν την περίοδο μετατροπής.

8.

Με την άδεια της αρμόδιας αρχής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε περισσότερα από το 10% των μη βιολογικών σμηνών όταν:

- ✓ Δεν είναι διαθέσιμα βιολογικά σμήνη και
- ✓ Ένα μεγάλο ποσοστό των μελισσών σας έχουν έχει θνησιμότητα από λόγους υγείας ή από καταστροφικές συνθήκες

Θα πρέπει να εφαρμόσετε τον ΕΚ στα μελίσσια αυτά για τουλάχιστον 12 μήνες πριν να μπορέσετε να πουλήσετε ως βιολογικά τα προϊόντα τους.

Διατήρηση βιολογικών και μη βιολογικών μελισσοσμηνών

9.

Για τις εργασίες επικονίασης μπορείτε να διατηρείτε βιολογικές και μη βιολογικές μελισσοκομικές μονάδες στην ίδια εκμετάλλευση, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι απαιτήσεις των κανόνων βιολογικής παραγωγής, με εξαίρεση τις διατάξεις για τη θέση των μελισσιών. **Στην περίπτωση αυτή το προϊόν δεν είναι δυνατόν να πωλείται ως βιολογικό.**

10.

Ο επιχειρηματίας τηρεί αποδεικτικά στοιχεία για τους σκοπούς αυτής της διάταξης.

11.

Δεν πρέπει να πουλάτε βιολογικά προϊόντα προερχόμενα από μη βιολογικά μελίσσια.

Υγεία των μελισσιών

12. Για να κρατήσετε υγιείς τις μέλισσές σας θα πρέπει να επιλέξετε το κατάλληλο είδος.

13. Θα πρέπει να ενθαρρύνετε την αντίσταση στις ασθένειες και να προλαμβάνετε τις λοιμώξεις με:

- ✓ Τακτική ανανέωση των βασιλισσών
- ✓ Προσεκτική επιθεώρηση των κυψελών σας για την ανίχνευση προβλημάτων υγείας
- ✓ Έλεγχος του αρσενικού γόνου στις κυψέλες σας
- ✓ Τακτική απολύμανση των υλικών και του εξοπλισμού
- ✓ Καταστροφή των μολυσμένων υλικών
- ✓ Τακτική ανανέωση των κηρηθρών και
- ✓ Διατηρώντας επαρκή αποθέματα μελιού και γύρης στις κυψέλες.

14. Εάν, παρά την λήψη προληπτικών μέτρων, τα μελισσοσμήνη σας μολυνθούν θα πρέπει:

- ✓ Να εφαρμοστεί άμεση θεραπεία και
- ✓ Εάν είναι απαραίτητο να τοποθετήσετε τα μολυσμένα μελισσοσμήνη σε απομόνωση.

15. Εάν χρησιμοποιήσετε κτηνιατρική θεραπεία θα πρέπει:

- ✓ Να βεβαιωθείτε ότι η χρήση τους επιτρέπεται από τον νόμο του Κράτους Μέλους
- ✓ Να εφαρμόσετε προληπτική θεραπεία, η οποία να είναι αποτελεσματική για την ασθένεια και
- ✓ Να χρησιμοποιείτε μόνο κτηνιατρικές αγωγές, υπό την επίβλεψη του κτηνιάτρου, εάν οι συμπληρωματικές αγωγές δεν έχουν αποτέλεσμα ή είναι απίθανο να αποτρέψουν τα μελισσοσμήνη από την καταστροφή.

16. Εάν εφαρμόσετε κτηνιατρική θεραπεία στις αποικίες σας εκτός των επιτρεπόμενων κατά της βαρροικής ακαρίασης, θα πρέπει:

- ✓ Να βάλετε σε απομόνωση τις αποικίες σας κατά την διάρκεια της θεραπείας
- ✓ Να αντικαταστήσετε όλο το κερί με βιολογικά παραγόμενο κερί και
- ✓ Να βάλετε τις υπό θεραπεία αποικίες σας σε περίοδο μετατροπής 12 μηνών, αρχίζοντας από την ημερομηνία της θεραπείας.

17. Για την θεραπεία της βαρροικής ακαρίασης, μπορείτε να καταστρέψετε τον αρσενικό γόνο που έχει προσβολή από βαρρόα. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε:

- ✓ μυρμηκικό οξύ, γαλακτικό οξύ, οξικό οξύ και οξαλικό οξύ
- ✓ μενθόλη, θυμόλη, ευκαλυπτόλη ή καμφορά και
- ✓ κτηνιατρικές αγωγές, οι οποίες είναι υποχρεωτικές βάσει της Εθνικής ή της Κοινοτικής Νομοθεσίας.

Ευημερία των μελισσών

18. Δεν πρέπει να :

- ✓ Γίνεται κορυφοτομή των φτερών των βασιλισσών μελισσών
- ✓ Εφαρμόζετε τεχνητή γονιμοποίηση

Διατροφή Μελισσών

19. Θα πρέπει να αφήνετε επαρκή αποθέματα μελιού και γύρης για την επιβίωση στις κυψέλες για την επιβίωση των μελισσών το χειμώνα.

20. Η τεχνητή διατροφή των μελισσών επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που απειλείται η επιβίωση των μελισσών, λόγω ακραίων κλιματικών συνθηκών.

21. Θα πρέπει να καταγράφετε το είδος της τροφής, την ποσότητα και τις κυψέλες που χορηγήθηκε οι τεχνητή τροφή.

22. Θα πρέπει να χρησιμοποιείτε βιολογικό μέλι και κατά προτίμηση από την δική σας μονάδα.

23. Εάν δεν υπάρχει διαθέσιμο βιολογικό μέλι μπορείτε, κατόπιν δικής μας έγκρισης, να χρησιμοποιήσετε:

- ✓ Βιολογικό σιρόπι ζάχαρης ή
- ✓ Βιολογική ζάχαρη

24. Δεν πρέπει να χορηγείτε στις μέλισσες τεχνητή τροφή με οποιοδήποτε άλλο προϊόν

Χωροθέτηση και Διαχείριση των μελισσοκομείων

25. Τα Κράτη μέλη ενδέχεται να έχουν ορίσει περιφέρειες ή περιοχές όπου δεν είναι δυνατό να ασκηθεί μελισσοκομία σύμφωνη με τους κανόνες της βιολογικής παραγωγής. **Δεν** θα πρέπει να εγκαταστήσετε μελισσοκομείο σε αυτές τις περιοχές ή περιφέρειες.

26. Όταν εγκαταστήσετε το μελισσοκομείο σας θα πρέπει:

- ✓ Η θέση των κυψελών σας να είναι σε βιολογικές καλλιέργειες
- ✓ Να εξασφαλίσετε ότι οι μέλισσες έχουν σε επάρκεια πηγή νέκταρος, μελιτώματος και γύρης και πρόσβαση σε νερό,
- ✓ Να εξασφαλίσετε ότι οι πηγές νέκταρος και γύρης, βρίσκονται σε ακτίνα 3 χιλιομέτρων (3 Km) από τη θέση του μελισσοκομείου και αποτελούνται από:
 - i. Βιολογικές καλλιέργειες ή/και

- ii. Μη καλλιεργήσιμες εκτάσεις με αυτοφυή βλάστηση ή/και
- iii. Καλλιέργειες στις οποίες εφαρμόζονται μέθοδοι παραγωγής περιορισμένων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ισοδύναμες με αυτές που περιγράφονται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (1) ή στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου (2), οι οποίες δεν μπορούν να επηρεάσουν τον χαρακτηρισμό της μελισσοκομικής παραγωγής ως βιολογικής και
- iv. Δεν βρίσκεται η θέση του μελισσοκομείου κοντά σε πιθανές πηγές μόλυνσης, όπως τα αστικά κέντρα, οι αυτοκινητόδρομοι, οι βιομηχανικές περιοχές, περιοχές με απόβλητα και χωματερές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Οι ανωτέρω απαιτήσεις δεν ισχύουν για περιοχές όπου δεν υπάρχει ανθοφορία ή όταν οι μέλισσες βρίσκονται σε διαχείμαση.

27. Θα πρέπει να μας προσκομίζετε σχετικά στοιχεία ότι:

- ✓ Οι μέλισσες έχουν πρόσβαση μόνο σε περιοχές που πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις και
- ✓ Χάρτη κατάλληλης κλίμακας, όπου δείχνει την θέση του μελισσοκομείου και την περιοχή συλλογής των μελισσών σας.

28. Θα πρέπει να μας προσκομίζετε με λεπτομέρειες τον τρόπο διαχείρισης της περιοχής για αναζήτηση τροφής από τις μέλισσες και πώς αποτρέπεται η μόλυνση των πηγών γύρης και νέктar. Μπορεί, επίσης, να σας ζητούμε να μας παρέχετε μια ανάλυση των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων του μελιού σας, στην περίπτωση που ανησυχούμε για οποιαδήποτε από τις πηγές νέκταρ ή γύρη που μας προσδιορίζετε.

29. Θα πρέπει:

- ✓ Να μας γνωρίζετε κάθε κυψέλη ατομικά
- ✓ Να μας ενημερώνετε για κάθε μετακίνηση των κυψελών μας και
- ✓ Να καταγράφετε όλες τις σχετικές λεπτομέρειες με την λειτουργική διαχείριση των κυψελών σας, όπως την αφαίρεση και την εξαγωγή μελιού.

Κυψέλες και υλικά προς χρήση

30. Οι κυψέλες σας θα πρέπει να κατασκευάζονται κυρίως από φυσικά υλικά που δεν παρουσιάζουν κίνδυνο μόλυνσης του περιβάλλοντος, των μελισσών ή των προϊόντων της μελισσοκομίας.

31. Μπορείτε να χρησιμοποιείτε μόνο:

- ✓ Φυσικά υλικά εντός των κυψελών, όπως πρόπολη, κερί και φυτικά έλαια
- ✓ Φυσική επεξεργασία για την απολύμανση των μελισσιών, όπως με ατμό ή γυμνή φλόγα
- ✓ Κατάλληλα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης κτιρίων και εγκαταστάσεων μελισσοκομείων σύμφωνα με το Παράρτημα VII, §1 του Καν. (ΕΚ) 889/2008.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ- Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση συνθετικών χημικών απωθητικών κατά τη διάρκεια των ενεργειών συλλογής μελιού.

32. Θα πρέπει να χρησιμοποιείτε βιολογικό κερί:

- ✓ Για όλες τις νέες εγκαταστάσεις
- ✓ Για την αντικατάσταση των κηρήθρων κατά την περίοδο μετατροπής και
- ✓ Για την εγκατάσταση νέων κυψελών
- ✓ Σε περίπτωση αγωγής με αλλοπαθητικά συνθετικά χημικά προϊόντα, τα μελίσσια στα οποία εφαρμόζεται η αγωγή πρέπει να απομονώνονται κατά τη διάρκεια της εν λόγω αγωγής και όλο το κερί πρέπει να αντικαθίσταται με κερί που προέρχεται από βιολογική μελισσοκομία. Στη συνέχεια, τα μελίσσια αυτά θα υπόκεινται σε περίοδο μετατροπής διάρκειας ενός έτους.

Εξαγωγή μελισσοκομικών προϊόντων

33. Θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι εξάγετε, επεξεργάζεστε και αποθηκεύετε κατάλληλα τα προϊόντα της μέλισσας.

34. Δεν θα πρέπει:

- ✓ Να χρησιμοποιείτε συνθετικά χημικά απωθητικά κατά τη διάρκεια των ενεργειών συλλογής μελιού
- ✓ Να καταστρέφετε τις κηρήθρες κατά την διάρκεια συλλογής των μελισσοκομικών προϊόντων
- ✓ Να εξάγετε μέλι από κηρήθρες που περιέχουν γόνο.